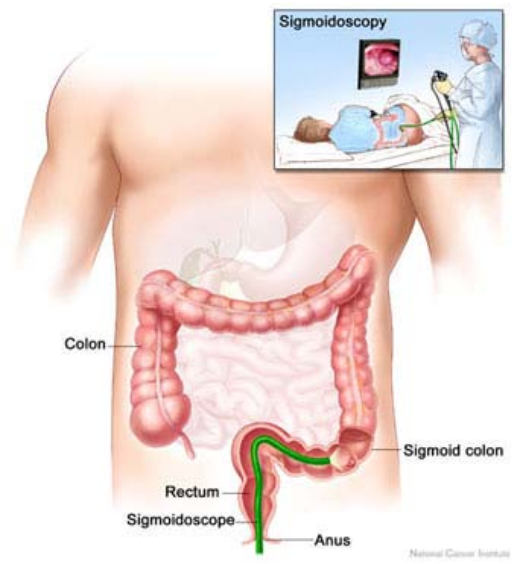

برنامه مبارزه با سرطان کولون و رکتوم

پیشگیری و تشخیص زودرس

ویژه پزشکان

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت سلامت

برنامه مبارزه با سرطان کولون و رکتوم

مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

واحد پیشگیری و تشخیص زودرس سرطان کولون و رکتوم

اما در بین تمام تست های فوق در حال حاضر مهمترین و موثرترین آنها انجام کولونوسکوپی کامل است. زیرا این اقدام توانسته در ۹۰٪ موارد از بروز بیماری جلوگیری نماید.

کولونوسکوپی مطمئن ترین روش غربالگری و تشخیص برای افراد در معرض خطر سرطان روده بزرگ در هر سنی می باشد.

افز تاریخچه خانوادگی، ترسیم شماره نامه و انجام تستهای ژنتیک، یکی از بهترین روش های شناسایی بیماری های ارثی سرطان کولون و رکتوم است.

چرا اقدامات پیشگیری موفقیت آمیز نبوده است؟

- عدم افذ تاریخچه فامیلی و شماره نامه
- عدم توجه پزشکان به علائم فونریزی در فرد مبتلا
- عدم علاقه افراد به انجام تست های غربالگری
- انجام کولونوسکوپی ناقص توسط پزشکان غیر متخصص

با راهنمایی بیماران در معرض خطر سرطان روده بزرگ و با ارجاع آنها به مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دریافت مشاوره، راهنمایی و مراقبت‌های لازم می‌توانید جان آنها را از مرگ نجات دهید. این مرکز آماده ارائه مشاوره برای شما و بیمارانتان می باشد.

آدرس مرکز مشاوره: تهران، ولنجک، خیابان پروانه، بیمارستان آیت ا...

طالقانی، طبقه ششم، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد

تلفن: ۰۲۱) ۲۲۴۳۲۵۱۵ (www.rcgld.org

چه اقداماتی را می توان بمنظور پیشگیری از سرطان کولون و رکتوم انجام داد؟

- ۱- اخذ تاریخچه خانوادگی و ترسیم شجره نامه
- ۲- انجام مشاوره حضوری و ارزیابی بیماران در معرض خطر با توجه به شجره نامه و تاریخچه بیمار
- ۳- معرفی افراد در معرض خطر به واحد غربالگری که شامل کولونوسکوپی و در صورت وجود پولیپ، پولیپکتومی است.
- ۴- در صورت نیاز انجام تست های ژنتیک و معرفی افراد به واحد ژنتیک است.

با انجام اقدامات فوق جان بسیاری از هموطنان را نجات

می دهید همان گونه که در سایر کشورها انجام می شود.

مهمترین روشهای غربالگری و تشخیص زودرس:

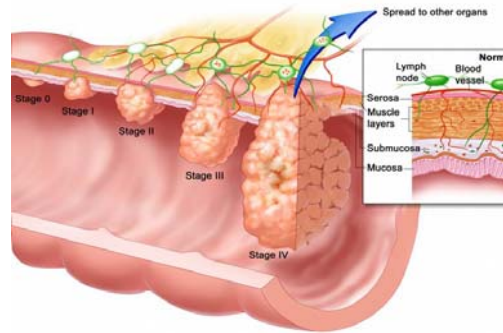
- ۱- آزمایش خون مخفی مدفوع ۲- سیگموئیدوسکوپی
- ۳- باریوم انما با تزریق هوا ۴- کولونوسکوپی
- ۵- آزمون DNA در مدفوع

به نظر شما چه کسانی در معرض خطر هستند؟

- ۱- اصولاً سرطان کولون و رکتوم در اکثر جوامع با افزایش سن افزایش می یابد. بنابراین سنین بالای ۵۰ سال خود بعنوان یک عامل خطر محسوب می شود.
- ۲- خود فرد، مبتلا به سرطان کولون و رکتوم و یا پولیپ روده باشد.
- ۳- بستگان درجه یک یا دو فرد، مبتلا به سرطان کولون و رکتوم و یا پولیپ روده باشد.
- ۴- سابقه بیماری های زمینه ای از جمله بیماری های التهابی روده در فرد باشد.

- میزان خطر ابتلاء در عموم جامعه براساس سن ۶٪ است.
- با وجود سابقه ابتلاء به سرطان کولون و رکتوم در یک فرد از افراد خانواده درجه یک، خطر ابتلاء در فرد ۲ تا ۳ برابر است.
- وجود سابقه ابتلاء به سرطان کولون و رکتوم در دو نفر از افراد خانواده درجه یک خطر را ۳ تا ۴ برابر می کند.
- اگر سن ابتلاء فرد مبتلا زیر ۵۰ سال باشد خطر ۳ تا ۴ برابر افزایش می یابد.
- با وجود یک نفر مبتلا در بستگان درجه دو یا سه خطر ۱/۵ برابر است.
- دو فرد مبتلا در بستگان درجه ۲ خطر را ۲ تا ۳ برابر می کند.
- بروز پولیپ آدنوماتوز در اقوام درجه یک خطر را ۲ برابر می کند.
- در صورت مشاهده پولیپ در افراد زیر ۵۰ سال اقوام درجه یک خطر را ۲/۵ برابر می کند.

برفوردار است تا با اقدام مناسب و شناسایی ضایعه مشکوک و پولیپ، این پروسه را متوقف کرده و مانع ایجاد سرطان شود. گرچه در برخی از موارد ممکن است ضایعه بدون پولیپوز باشد. در چنین شرایطی اخذ شجره نامه به شناسایی افراد در معرض خطر کمک خواهد کرد و کولونوسکوپی کامل می تواند در پیشگیری، نقش مهمی ایفا نماید. برای این اساس، سرطان کولون و رکتوم با تشخیص زودرس قابل پیشگیری است.

علائم سرطان کولون و رکتوم:

- علائم سرطان کولون و رکتوم گسترده و متنوع است و اغلب اختصاصی نیست، مع الوصف در صورت احساس چنین علائمی به پزشک مراجعه نمایید:
- ۲- وجود یبوست و یا اسهال حاد بخصوص در سنین بالا و یا توام اسهال و یبوست که قبلاً در شما وجود نداشته است.
  - ۳- مدفوع باریک
  - ۴- وجود خون در مدفوع
  - ۵- احساس عدم تخلیه کامل بعد از عمل دفع
  - ۶- نفخ و گاز بیش از حد انتظار شما
  - ۷- درد و قولنج های شکمی همراه با نفخ، که قبلاً وجود نداشته است.
  - ۸- ضعف و بی حالی و خستگی
  - ۹- کاهش وزن ناخواسته

آیا لازم است برای شروع اقدامات منتظر شروع علائم بمانیم؟ هرگز زیرا اغلب سرطانها که در مرحله علائم تشخیص داده می شوند پیش آگهی خوبی ندارند.

سرطان کولون و رکتوم پیشگیری و تشخیص زودرس

آیا شما می دانید؟

سرطان کولون و رکتوم یکی از شایعترین سرطانها در جهان است. و دومین عامل مرگ و میر ناشی از سرطان در جهان می باشد. متأسفانه در ایران روند این بیماری روبه افزایش است. طبق آمار جدید در کشور ما، این بیماری نزدیک به نیمی از موارد، افراد ۵۰ سال یا زیر ۵۰ سال را مبتلا می سازد و در اغلب موارد سمت راست روده را گرفتار می سازد. طبق آمارها و تجربیات بدست آمده، سرطان کولون و رکتوم یکی از بهترین نوع سرطان در انسان می باشد که اقدامات پیشگیری و غربالگری در مورد آن

**سرطان روده بزرگ بیماری کشنده است
اما قابل پیشگیری و درمان می باشد.**

- بیابید فراتر از بیماران بنگریه .
- دوستان و بستگان بیمار خود را از سرطان کولون و رکتوم نجات دهید .
- افزودن ریفه فامیلی کلید اصلی پیشگیری است.
- پیشگیری و تشخیص زودرس را در برنامه های طبابت خود تدوین نمایید. شما هم می توانید از این سرطان پیشگیری نمایید.

پاتوژنزیس:

خوشبختانه سرطان کولون و رکتوم یکی از بهترین الگوهای سرطان، به منظور پیشگیری و تشخیص زودرس است. تغییر ماهیت سلول اپی تلیال به پولیپ آدنوماتوز و سپس به سرطان، طولانی است و

اندازه فاصله هم برای هماهنگی با دانشکده از اهمیت فامد،